TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. birželio 2 d.*

Byloje C-83/03

dėl 2003 m. vasario 26 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama R. Amorosi ir A. Aresu, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Italijos Respubliką, atstovaujamą I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* M. Fiorilli, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Borg Barthet, teisėjai J.-P. Puissochet (pranešėjas) ir S. von Bahr,

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad tinkamai nepatikrinusi, ar jachtų prieplaukos statybos Fossacesia (Chieti) projektui, kuris patenka į 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų

valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 175, p. 40) II priede išvardytų projektų sąrašą, dėl jo charakteristikų reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Direktyvos 85/337 redakcijos, galiojusios faktinių aplinkybių metu, 2 straipsnio 1 dalis numato:

„Valstybės narės imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad prieš duodant sutikimą (suteikiantį darbų vykdytojams teisę įgyvendinti projektą) projektams, galintiems daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, būtų atliekamas poveikio aplinkai vertinimas.

Šie projektai yra nurodyti 4 straipsnyje."

3 Šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalis nurodo:

„II priede išvardytų rūšių projektams vertinimas privalomas pagal 5–10 straipsnius, kai valstybės narės mano, kad to reikalauja projektų charakteristikos.

Šiam tikslui valstybės narės gali, be kita ko, nurodyti konkrečių projektų rūšis, kurioms vertinimas privalomas, arba nustatyti kriterijus ir (arba) ribas, būtinas norint nustatyti, kuriems iš II priede išvardytų rūšių projektams vertinimas privalomas remiantis 5–10 straipsniais."

4 Direktyvos 85/337 II priedo „Infrastruktūros projektai" 10 punktas numato „jachtų prieplaukas".

5 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7) numato vienodo specialių saugomų teritorijų Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* kūrimą.

6 Šis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikrų natūralių buveinių tipai ir tam tikrų rūšių buveinės, turi sudaryti galimybę palaikyti, o kur reikia ir atkurti iki

geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines tinkamomis apsaugos priemonėmis. Siekdamos sukurti šį tinklą, valstybės narės pagal Direktyvos 92/43 4 straipsnį turi nurodyti teritorijų, kurias siūloma identifikuoti kaip Bendrijos svarbos teritorijas, kurios vėliau paskelbiamos specialiomis saugomomis teritorijomis (bendrai vadinamos „siūlomos Bendrijos svarbos teritorijos", toliau – SBST), sąrašą.

Nacionalinės teisės aktai

7 Iš bylos medžiagos matyti, kad dėl jachtų prieplaukų Italijos teisės aktai, įgyvendinantys Direktyvą 85/337, skiria prieplaukas, kurių vandens plotas siekia daugiau nei dešimt hektarų, ar kurių prieigos apima daugiau nei penkis hektarus, ar kurių krantinės yra ilgesnės nei 500 metrų, ir tokias, kurios neviršija šių ribų. Tiktai pirmu atveju prieplaukos laikomos atitinkančiomis charakteristikas, dėl kurių automatiškai privaloma atlikti šioje direktyvoje numatytą vertinimo procedūrą. Kitais atvejais vykdomi *ad hoc* patikrinimai, siekiant nustatyti tokios procedūros reikalingumą.

Ikiteisminė procedūra

8 Komisija po to, kai į ją kreipėsi aplinkos apsaugos organizacijos, Italijos valdžios institucijų paprašė pateikti informaciją apie jachtų prieplaukos statybą Fossacesia, Abrucio regione (toliau – Regionas). Iš tiesų sutikimas įrengti šią prieplauką buvo

duotas neatlikus jos poveikio aplinkai vertinimo ir net nepatikrinus, ar turi būti atliktas toks vertinimas.

9 Atsakydamos Italijos valdžios institucijos pateikė informaciją, iš kurios matyti, kad šioje byloje nagrinėjama 391 vietų jachtų prieplauka, kurios bendras plotas 59 825 m^2; jai, be kita ko, priklauso 398 vietų automobilių stovėjimo aikštelė, įvairios teikiamos paslaugos bei prekybos centras. Komisija pabrėžia, kad Direktyvos 92/43 prasme visas šis kompleksas patenka į SBST *Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sandro* teritoriją, kuri yra viena iš geriausiai apsaugotų Abruzio pajūrio gamtinių teritorijų.

10 Komisija pažymi, kad 1999 m. birželio 9 d. Regionas davė galutinį sutikimą statyti prieplauką. Remiantis Italijos valdžios institucijų informacija, Regionas 2000 m. sausio 27 d. regioniniu dekretu Nr. 14/2000 patvirtino, kad nereikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūros, nes jis neviršija Italijos teisės aktais nustatytų ribų, kurias viršijus, procedūra taikoma automatiškai. Regionas taip nusprendė po to, kai 2000 m. sausio 21 d. Poveikio aplinkai vertinimo regioninio koordinavimo komitetas (*Comitato di Coordinamento Regionale sulla Valutazione di Impatto Ambientale*; toliau – regioninio koordinavimo komitetas), išnagrinėjęs projekto charakteristikas bei nurodęs, kad nereikia atlikti tokio vertinimo, pateikė teigiamą Nuomonę Nr. 2/92.

11 Komisija, kurios neįtikino Italijos Respublikos paaiškinimai, 2001 m. spalio 29 d. laišku išsiuntė jai oficialų pranešimą, nurodydama pateikti savo pastabas dėl šio sprendimo neatlikti tokio projekto vertinimo.

12 Negavusi Italijos valdžios institucijų atsakymo, 2002 m. birželio 27 d. Komisija išsiuntė pagrįstą nuomonę, nurodydama per du mėnesius nuo jos gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta.

13 Negavusi Italijos valdžios institucijų atsakymo, Komisija nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

14 Komisija mano, kad kompetentingos institucijos pagal nacionalinės teisės aktus, perkeliančius Direktyvą 85/337, tinkamai nepatikrino, ar Fossacesia jachtų prieplaukos statybai reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą. Šiuo atžvilgiu jų neigiamo sprendimo nepakankama motyvacija arba jos nebuvimas bei aplinkybė, kad toks sprendimas buvo priimtas tik po to, kai buvo duotas sutikimas įrengti, leidžia Komisijai manyti, kad Direktyvos 85/337 4 straipsnio 2 dalis nebuvo tinkamai taikoma.

15 Italijos vyriausybė patvirtina, kad 2000 m. sausio 21 d. regioninio koordinavimo komiteto teigiama nuomonė bei 2000 m. sausio 27 d. regioninis dekretas, nurodantis, kad nereikia atlikti projekto poveikio aplinkai vertinimo procedūros, yra nepakankamai motyvuoti. Be to, ji patvirtina, kad šie teisės aktai buvo priimti po to, kai buvo duotas sutikimas įrengti.

16 Tačiau Italijos vyriausybė remiasi teigiama detalia regioninio koordinavimo komiteto nuomone, kuri buvo pateikta vėliau ir kurioje yra įvairių pasiūlymų, be kita ko, kompensuoti tam tikrų jau atliktų darbų poveikį. Be to, ji nurodo įspėjusi Regioną, kad tuo atveju, jeigu galiausiai atlikto projekto poveikio aplinkai vertinimas būtų neigiamas, tuomet reikėtų išnagrinėti galimybę atkurti pradinę padėtį. Italijos vyriausybė priduria, kad nepaisant to, kokia būtų vertinimo procedūros išvada, reikės imtis priemonių dėl paveiktų SBST, siekiant palaikyti ar kitoje vietoje atkurti tai, kas buvo prarasta jachtų prieplaukos teritorijoje.

17 Vis dėlto Italijos vyriausybė tvirtina, kad jachtų prieplaukos projekto poveikio aplinkai vertinimas reikalingas tik įvertinti jo poveikį SBST *Lecceta litoranea di Torino di Sangro e foce fiume Sangro*. Šis vertinimas buvo atliktas *a posteriori* regioninio koordinavimo komiteto antroje nuomonėje.

Teisingumo Teismo vertinimas

18 Direktyva 85/337, kaip nurodoma jos penktoje konstatuojamoje dalyje, siekiama nustatyti bendruosius viešųjų ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo principus, siekiant jais papildyti ir koordinuoti sutikimo dėl projektų, galinčių turėti didelį poveikį aplinkai, leidimo procedūras.

19 Tam tikrų rūšių projektų atžvilgiu Direktyvos 85/337 4 straipsnio 2 dalis palieka valstybėms narėms tam tikrą diskreciją nustatant, ar projekto charakteristikos

reikalauja, kad būtų įvertintas jo poveikis aplinkai. Tačiau ši diskrecija ribojama šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta šių valstybių pareiga atlikti tokį projektų, galinčių daryti reikšmingą poveikį aplinkai, vertinimą (šiuo klausimu žr. 1996 m. spalio 24 d. Sprendimo *Kraaijeveld ir kt.*, C-72/95, Rink. p. I-5403, 50 punktą).

20 Kai pasinaudodama Direktyvos 85/337 4 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje numatyta galimybe valstybė narė nustato bendras taisykles, padedančias nuspręsti, ar projektų, patenkančių į 4 straipsnio 2 dalies taikymo sritį, poveikis aplinkai turi būti įvertintas iš anksto iki duodant sutikimą, šių taisyklių nesilaikymas būtinai reiškia, kad pažeidžiamos susijusios Direktyvos 85/337 2 straipsnio 1 dalies ir 4 straipsnio 2 dalies nuostatos.

21 Šioje byloje akivaizdu, kad Regionas leido įrengti Fossacesia jachtų prieplauką prieš tai, kai buvo atliktas Italijos teisės aktų reikalaujamas išankstinis *ad hoc* vertinimas, siekiant nustatyti projekto poveikio aplinkai vertinimo būtinumą. Dėl šios priežasties, nesant būtinybės pareikšti nuomonės dėl reikalavimo motyvuoti sprendimą, kuriuo teigiamai ar neigiamai įvertinama ši būtinybė, reikia pripažinti, kad Regionas pažeidė Direktyvos 85/337 4 straipsnio 2 dalies nuostatas, kartu skaitomas su jos 2 straipsnio 1 dalimi.

22 Nors tiesa tai, kad šios bylos aplinkybėmis Bendrijos teisės aktų pažeidimas yra ir valstybės narės, kurios teritorijoje buvo padarytas pažeidimas, juos įgyvendinančių nacionalinės teisės aktų pažeidimas, ir nors nacionalinės teisės priemonėmis jį tikriausiai būtų galima nustatyti, vis dėlto šis valstybės narės viešosios įstaigos pažeidimas yra šios valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymas pagal EB 226 straipsnį.

23 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Regionui tinkamai nepatikrinus, ar jachtų prieplaukos statybos Fossacesia (Chieti) projektui, kuris patenka į Direktyvos 85/337/EEB II priede išvardytų projektų sąrašą, dėl jo charakteristikų reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

24 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Italijos Respublika pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. **Abruzio regionui tinkamai nepatikrinus, ar jachtų prieplaukos statybos Fossacesia (Chieti) projektui, kuris patenka į 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo II priede išvardytų projektų sąrašą, dėl jo charakteristikų reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalį.**

2. **Priteisti iš Italijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.